

15. december 2017

Høringssvar fra Danmarks Vindmølleforening

Høring over udkast til lovforslag om ændring af Lov om fremme af vedvarende energi (Bemyndigelse til afholdelse af teknologineutrale udbud samt udvidelse af værditabsordningen, køberetsordningen og garantifonden m.v.)

Danmarks Vindmølleforening takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om teknologineutrale udbud for landvindmøller, åben-dør havvind og solceller.

Regeringen foreslår i lovforslaget indførelse af et teknologineutralt udbud i 2018, som skal tjene som erfaringsgrundlag for en ny udgave af en dansk ordning for landvind, åben-dør havvind og solceller efter 2020. Tidshorisonten for støtten er foreslået til 20 år, og der foreslås anvendt faste pristillæg. Udspillet indeholder derudover også forslag om en overgangsordning for projekter, der har opnået en godkendt lokalplan før 1. januar 2017, samt en udvidelse af køberetsordningen til også at omfatte solceller under udbudsordningen.

Danmarks Vindmølleforening finder det positivt, at regeringen endeligt har afklaret rammevilkårene for landvind i Danmark efter udløb af den nuværende ordning i februar 2018.

Afklaringen er dog sket for sent i betragtning af den lange udviklingstid for vindmølleprojekter, som typisk varer op til 5 år. En midlertidig afklaring for de kommende to år er ikke tilstrækkeligt og kan på længere sigt forventes at fordyre den grønne omstilling, da midlertidige og ustabile rammevilkår ikke understøtter langsigtede og kapitaltunge investeringer i energisektoren.

Landvind er den mest omkostningseffektive form for vedvarende energi, og det er Danmarks Vindmølleforenings forventning, at dette vil blive afspejlet i de kommende teknologineutrale udbud. De foreslåede teknologineutrale udbud i lovforslaget kræver dog harmoniserede vilkår mellem teknologierne, hvilket er beskrevet nedenfor.

Overgangsordning

Lovforslagets overgangsordning omfatter kun projekter med en lokalplan fra før 1. januar 2017. Projekter med en lokalplan fra 2017, og som uforskyldt bliver forsinkede af lange sagsbehandlingstider i det udflytningsramte Planklagenævn, risikerer således ikke at kunne blive realiseret, hverken inden for den nuværende ordning eller i en overgangsordning. Investeringer i projekterne risikerer dermed

at gå tabt pga. lange sagsbehandlingstider hos klagemyndighederne og uigennemsigtige og skiftende rammevilkår.

En reel overgangsordning burde have inkluderet projekter med en lokalplan fra 2017, og som er fanget i det udflytningsramte Planklagenævn. En sådan overgangsordning ville kunne indeholdes i den generelle undtagelsesbestemmelse i EU Kommissionens statsstøtteregler for 6-mølleprojekter, da langt hovedparten af projekterne med en lokalplan fra 2017 indeholder 6 eller færre vindmøller. Det har regeringen og dets støtteparti beklageligvis ikke ønsket.

Lovforslaget indeholder et krav om, at et projekt skal være påbegyndt inden d. 1. januar 2017 for at kunne være inkluderet i overgangsordningen.

Det er foreningens opfattelse, at indgåelse af bindende kontrakter på f.eks. vindmøller i Danmark typisk kun foretages efter en endelig administrativ afgørelse om et projekt er foretaget, dvs. efter endt klagesag i Planklagenævnet. Det vil derfor ikke være rimeligt, at kræve af danske vindmølleprojekter, at projekter skal have indgået bindende kontrakter på levering af vindmøller for, at et projekt kan vurderes til at være påbegyndt.

Derfor er projektudviklere under den foreslåede overgangsordning hensat i et Catch-22, hvor de på den ene side skal have påbegyndt projektet inden 1. januar 2017 for at være i overensstemmelse med lovforslaget, men ikke kan have påbegyndt projektet inden 1. januar 2017 pga. kravet om, at en klage skal være behandlet i 2017. Dertil kommer usikkerheden i relation til EU's generelle retningslinjer for tildeling af statsstøtte, som tilsiger, at man ikke må påbegynde projekter inden støtte er blevet bekræftet.

Danmarks Vindmølleforening har rejst problemstillingen overfor Energistyrelsen, som meddeler, at man ikke kan redegøre for problemstillingen før efter, at Kommissionen har godkendt overgangsordningen. Det forventes at blive i slutningen af 2018 eller begyndelsen af 2019.

De vindmølleprojekter, der kan komme i betragtning til overgangsordningen, vil ikke blive realiseret, såfremt de skal vente til slutningen af 2018 på en godkendelse fra EU-Kommissionen på baggrund af fodnote 66 i retningslinjerne for statsstøtte på miljø- og energiområdet 2014-2020. Derfor vil den indgåede politiske aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om en overgangsordning, efter Danmarks Vindmølleforenings vurdering, ikke kunne udmøntes i praksis med mindre overgangsordningen baseres på et andet (EU-)retligt grundlag.

Danmarks Vindmølleforening har forståelse for, at de selvmodsigende krav der er indeholdt i forslaget, sandsynligvis er nødvendige for, at overgangsordningen kan EU-godkendes. Uheldigvis gør det ordningen ubrugelig i praksis, for de projekter man ønsker at hjælpe med overgangsordningen.

Danmarks Vindmølleforening foreslår på den baggrund, at en overgangsordning alternativt baseres på undtagelserne for udbud for landvindmølleprojekter på 6 møller eller færre, hvilket EU-Kommissionen ikke vil stille spørgsmålstegn ved, da undtagelsesmuligheden klart fremgår af EU's retningslinjer for tildeling af statsstøtte.

Det overordnede formål med ændringen er at skabe sikkerhed for, at den udmeldte overgangsordning, som politisk er aftalt, også kan gennemføres i praksis. Det vil ikke være muligt med den nuværende formulering.

En overgangsordning baseret på undtagelsen for 6 mølle-projekter vil stadig kunne målrettes de samme projekter, som er indeholdt i lovforslaget, da ingen af disse projekter indeholder flere end 6 møller. Samtidig vil der ikke kunne anmeldes nye projekter under ordningen, såfremt kravet om en godkendt lokalplan inden 2017 fastholdes som krav for at komme i betragtning til overgangsordningen.

Danmarks Vindmølleforening finder det i øvrigt positivt, at støtteniveauet for projekter i overgangsordningen etableret i 2018 er blevet ændret **fra 'højest vindende bud' til 'budloftet'** i udbuddet. Det oprindelige forslag fra regeringen, hvor støtteniveauet ville være fastsat ud fra det højeste bud fra udbuddet i december 2018, ville have medført stor usikkerhed for projekter gennemført i løbet af 2018. Støtteniveauet til projekter gennemført i 2018 bør indskrives i lovforslaget efter retningslinjerne fra stemmeaftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

I lovforslagets afsnit 7.5 rejses der tvivl om ikrafttrædelsestidspunktet for overgangsordningen, **da lovforslaget angiver, at "Der vil herefter først kunne udbetales pristillæg efter ordningen, når og i det omfang Europa-Kommissionen godkender ordningen, hvorfor det foreslås, at energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden."**

Det bør tydeliggøres i lovforslaget, at vindmøller, der sættes op i løbet af 2018, ikke kan modtage støtte før EU Kommissionen har godkendt ordningen. De forventede rammevilkår for projekter, som realiseres inden Kommissionens godkendelse, bør desuden beskrives i lovforslaget uanset, at der ikke vil være en gældende ordning fra det tidspunkt projekterne bliver realiserede.

Støtteformen i udbuddene i 2018 og 2019

Danmarks Vindmølleforening har i flere kommentarer¹ til regeringens foreslåede udbud støttet princippet om teknologineutralitet og etablering af konkurrence mellem energiteknologierne. Derimod finder foreningen det aldeles uforståeligt, at Danmark vælger at gå enegang i Europa med en risikabel og uprøvet udbudsmodel baseret på faste pristillæg. Det vil medføre mindre vedvarende energi for pengene og det vil fastholde den vedvarende energi i statsstøtte gennem længere tid, end hvis udbuddene var baseret på fastpriskontrakter (CfDere).

I det øvrige Europa anvendes hovedsageligt udbud over fastpriskontrakter til støtte til vedvarende energi, og det er Danmarks Vindmølleforenings vurdering, at den foreslåede danske enegang på dette område er baseret på et analytisk utilstrækkeligt grundlag. Resultatet af regeringens valg af støtteform kan forventes at blive, at etablering af vedvarende energi vil blive dyrere end i resten af Europa, og at den grønne omstilling derfor bliver dyrere end nødvendigt for de danske skatteborgere.

¹ Se f.eks. Danmarks Vindmølleforening analyse af sammenhængen mellem støtteformer og statens udgifter til støtte fra maj 2017: [link](#)

En ordning, der er begrænset til to år har ingen relevans for udviklere af vindmølleprojekter, som typisk tager mere end fem år at realisere. Branchen har for længst stoppet planlægningen af nye projekter i Danmark og koncentrerer sig udelukkende om, at få eksisterende projekter nettilsluttet inden skæringsdatoen 21. februar 2018.

De bud, der vil blive indgivet i budrunderne i 2018 og 2019, vil alle bestå af projekter, der er godt inde i planprocessen, men som ikke når at komme på den rigtige side af skæringsdatoen.

Projekterne, som vinder den første udbudsrunde, vil tidligst blive nettilsluttet ved udgangen af 2020. Dermed er det et ubestrideligt faktum, at udbygningen med vindmøller i foregangslandet Danmark stopper den 21. februar 2018, og at vindmøllestopet kommer til at vare i mindst et par år. Det vil skade eksporten og er et kedeligt signal at sende til udlandet på et tidspunkt, hvor den globale konkurrence om fremtidens grønne teknologi-baserede arbejdspladser spidser til.

Ingen nye projekter vil blive igangsat med baggrund i regeringens forslåede udbudsmodel, og ingen projekter vil blive igangsat, før en ny aftale om energipolitikken for perioden efter 2020 er indgået.

Samtidig betyder den valgte udbudsmodel med faste tillæg et farvel til store dele af den branche der, som projektudviklere gennem de sidste tre årtier, har sikret effektiv konkurrence på markedet for nye vindmølleprojekter, fordi modellen med faste tillæg vil fordyre eller umuliggøre finansieringen af nye projekter. Dermed bevæger Danmark sig mod oligopollignende tilstande på markedet for projektudvikling, hvilket vil fordyre udbygningen på sigt.

Finansiering af udbuddene i lovforslaget

Regeringen foreslår, at udbuddene i 2018 og 2019 finansieres ved at beskære en række tilskud til eksisterende og nye VE-anlæg, og balanceringsgodtgørelsen til eksisterende vindmøller, som foreslås reduceret med 331 mio. kr.²

Det er første gang i dansk energipolitik, at udbygning med ny vedvarende energi foreslås finansieret af eksisterende VE-anlæg. Regeringens forslag kan i sidste ende medføre f.eks. en større nedtagning af eksisterende vindmøller. Dette kan medføre et større behov for etablering af nye vindmøller til en højere pris for forbrugerne, hvis regeringens målsætning om 50 % vedvarende energi i Danmarks energiforbrug i 2030 skal opfyldes.

Finansieringen af regeringens udspil kortsigtet og endvidere i direkte uoverensstemmelse med EU Kommissionens godkendelse af den eksisterende støtteordning³.

² Danmarks Vindmølleforening har påpeget, at denne ændring ikke er i overensstemmelse med Kommissionens godkendelse af balanceringsgodtgørelsen fra 2008 og derfor ikke lovlig. Se mere på www.dkvind.dk

³ Kommissionens godkendelse nr. N354/2008. Danmarks Vindmølleforenings høringsvar til lovforslag L39 angående finansieringen af udbuddene kan findes her: [link](#)

Udvidelse af køberetsordningen

Danmarks Vindmølleforening vil gerne opfordre til, at udvidelsen af køberetsordningen benyttes til at revidere en del uhensigtsmæssige konsekvenser af ordningen.

Køberetsordningen har til formål at øge den lokale interesse i og opbakning til opstilling af nye, moderne vindmøller ved at sikre borgerne i lokalområdet retten til at købe ejerandele i vindmøller.

Danmarks Vindmølleforening mener, at der er en række uhensigtsmæssige forhold i den gældende ordning, som man med fordel kunne rette op på i forbindelse med at ordningen udvides til at gælde både solceller og vindmøller.

Vi har set eksempler på, at vindmølleandele bliver meget dyre og/eller at løbende udgifter, som ikke danner grundlag for beregningen af andelspriserne, udhuler økonomien i lokalbefolkningens investeringer. Man kunne øge gennemsigtigheden for potentielle købere af andele betragteligt ved at indføre en obligatorisk metode til beregning af afkast, baseret på sammenlignelige forudsætninger, f.eks. om fremskrivningen af elpriserne. Det bør overvejes at udarbejde en revisorinstruks.

Nogle af problemerne med den nuværende ordning vil blive begrænset i omfang ved overgangen til en udbudsordning. Ikke desto mindre kunne det fremme lovens formål bedre, såfremt man regulerede, hvad der må indregnes af erstatninger/købspriser i de 20 % af et vindmølleprojekt, der skal udbydes. Hvad der ellers aftales mellem parterne af erstatninger/købspriser i et vindmølleprojekt er op til aftaleparterne.

Der kunne desuden indføres en metode til en standardberegning til belysning af økonomien i de andele der udbydes under køberetsordningen i form af en afkastberegning. Metoden skal tage udgangspunkt i et fælles udgangspunkt for en markedspris/afregningspris på el samt en fremskrivning af markedsprisen.

Desuden bør løbende udgifter, som f.eks. løbende lodsejererstatninger, indregnes i afkastberegningen. Resultatet af beregningen skal vise en intern rente, der beregnes før evt. renter og skat.

Endvidere bør det overvejes, at ændre køberetsområdet fra de nuværende 4,5 km. og derefter kommune, til fremover alene at være en (større) afstand fra møllen, som det også blev diskuteret i forbindelse med revisionen af VE-Loven i 2012.

Derudover mener Danmarks Vindmølleforening, at det er direkte konkurrenceforvridende, at solceller og vindmøller behandles forskelligt, for såvidt angår projekter, der ikke er omfattet af udbudsrunderne i 2018 og 2019, idet solceller er fritaget fra kravet om at udbyde 20% af projektet til kostpris.

En revision af køberetsordningen bør skabe ensartede konkurrencevilkår mellem sol og vind for projekter udenfor udbuddene.

Afskaffelse af grøn ordning

Danmarks Vindmølleforening finder afskaffelse af den grønne ordning stærkt problematisk og i direkte strid med intentionerne om lokalt ejerskab og ønsket om mest muligt grøn omstilling for pengene.

Det er Danmark Vindmølleforenings klare opfattelse, at midlerne fra den grønne ordning for mange lokalpolitikere er den afgørende forskel mellem et ja eller et nej til vindmølleprojekter. Ligeledes, at lokalsamfundene nu har fundet ud af, at vindmøller medfører, at der med vindmølleprojekter tilføres penge til lokalsamfundet.

Danmarks Vindmølleforening opfordrer til at bibeholde den grønne ordning eller i det mindste, at ændre og forlænge udløbsdatoen for ordningen, så denne er passende i forhold til de lovpligtige informationer, der er givet i forbindelse med igangværende planlægning for store vindmøller.

Harmonisering af reglerne for nettilslutning

Det er generelt Danmarks Vindmølleforenings opfattelse, at en harmonisering af vilkårene for nettilslutning er en naturlig konsekvens af, at vindenergien modnes som teknologi og i højere grad skal klare sig på markedsvilkår.

Det er yderligere foreningens opfattelse, at de omkostninger, som et vindmølleprojekt pålægges ved etablering af en nettilslutning skal være udtryk for markedsbestemte priser. Der bør derudover være valgfrihed i forhold til om projektudvikleren får ejerskab til nettilslutningen efter etableringen af et projekt.

De omkostninger til netudbygning, som en projektudvikler pålægges, bør kun være baseret på nettilslutningen relateret til det enkelte projekt. Forstærkninger og drift af det overordnede kollektive elforsyningsnet bør være pålagt det lokale netselskab eller transmissionsvirksomhed.

Foreningen ser det som afgørende, at det klart fremgår af den fremtidige lovgivning, hvilke dele af opsamlingsnettet projektudviklerne vil være økonomisk ansvarlige for. Dette kunne f.eks. være en grænse defineret ud fra spændingsniveau, som kunne være 10 kV.

Derudover bør der være klagemulighed til en uafhængig myndighed, og udformningen af rammevilkårene bør følge retningslinjerne fra den europæiske regulering, herunder kravene til ikke-diskrimination.

På vegne af Danmarks Vindmølleforening

Søren Klinge
(sk@dkvind.dk)